

Handläggare:
Kristina Boström

Försäljning av aktieposter i AB Transitio

Ärendet

AB Storstockholms Lokaltrafik har hänskjutit frågan om försäljning av aktieposter i AB Transitio till landstingsfullmäktige för ställningstagande. Dels avseende godkännande av aktieöverlåtelser som genomförts fram till dags datum samt dels godkännande av aktieöverlåtelser till de trafikhuvudmän, som önskar bli delägare i Transitio enligt principer som framgår av genomförandebeslutet.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna tidigare genomförda försäljningar samt förestående försäljning av del av AB Storstockholms Lokaltrafiks aktieinnehav i AB Transitio till svenska trafikhuvudmän,

att försäljningen av aktierna ska ske till nominellt värde samt

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Bakgrund

Vid AB Storstockholms Lokaltrafiks styrelsemöte 2007-03-20 beslutades att under förutsättning av landstingsfullmäktiges godkännande, godkänna de aktieöverlåtelser i Transitio som genomförts fram till dags datum samt uppdra åt VD, i den utsträckning VD finner lämpligt, att genomföra aktieöverlåtelser, inklusive att underteckna erforderliga avtal, aktiebrev och övriga handlingar, till de trafikhuvudmän som önskar bli delägare i Transitio enligt de principer som framgår av handlingar i ärendet, samt att hänskjuta frågan till landstingsfullmäktige för vidare ställningstagande.

AB Transitio bildades år 1999 som ett resultat av statens betänkande (SOU 1999:87) *Vagnbolag för järnvägen* och förslag från *Utredningen om fordonsförsörjningen på järnvägsområdet*. I avsikt att förbättra tillgången och stimulera förnyelsen av fordonsparken skulle vagnbolagets huvuduppgifter vara att samordna anskaffning av fordon samt att hyra ut fordon till trafikoperatörer.

Bilaga

Utdrag SL:s styrelseprotokoll 2007-03-20

I oktober 1999 beslutade landstingsfullmäktige att tillstyrka SL:s strategi avseende deläggande i vagnbolaget. Strategin innebar att förvärva aktier i bolaget, att i samverkan med trafikhuvudmän anskaffa fordon för spårtrafik genom köp eller lång finansiell leasing, att hyra ut dessa på affärsmässiga grunder till ägarna eller till av ägarna anvisade trafikoperatörer samt att svara för tungt underhåll, rekonditionering och uppgraderingar. En grundläggande tanke var att genom samverkan erhålla lägre priser samt att uppnå god finansiering. SL:s ursprungliga syfte med delägarskapet i Transitio var att använda bolaget för anskaffning av nya pendeltåg. Så har också skett, men av flera skäl har de färdiga leverans- och finansieringsavtalen därefter överförts till SL. Detta minskar dock inte SL:s engagemang i Transitio

Under 1999 förvärvade SL 99 000 aktier i Transitio motsvarande 49,5 procent. Vid denna tidpunkt fanns ytterligare fem delägare i bolaget. Under den tid som förflutit fram till dags dato har SL dels sålt och dels förvärvat aktier i samband med att nya delägare tillkommit och befintliga ägare frånträtt sitt delägarskap. Det finns sammanlagt 20 trafikhuvudmän som driver spårtrafik, varav åtta var delägare i Transitio i början av 2006. Enligt SL har intresset för delägarskap bland övriga 12 trafikhuvudmän ökat markant - troligtvis kommer samtliga dessa att framföra önskemål om att bli delägare under 2007. För närvarande pågår försäljning av 1 000 aktier á 100 kronor till Länstrafiken i Norrbotten AB. Avsikten är att SL, på motsvarande sätt, säljer 1 000 aktier á 100 kronor till var och en av de trafikhuvudmän som önskar bli delägare i Transitio. Sannolikt kommer dessa försäljningar att genomföras under 2007–2008. Dessa aktieförsäljningar innebär att SL:s andel i bolaget minskar, vilket är i linje med intentionerna kring SL:s ägande i Transitio.

Allmänt gäller att ju fler trafikhuvudmän som blir delägare i vagnbolaget desto bättre blir förutsättningarna för stordriftsfördelar. Alla ägare har således intresse av att så många trafikhuvudmän som möjligt deltar i samarbetet.

Förvaltningens synpunkter

Endast svensk trafikhuvudman kan vara aktieägare i Transitio. Med trafikhuvudman förstås de som är att anse som trafikhuvudman enligt vid var tid gällande svensk lagstiftning om ansvar för viss kollektiv persontrafik eller annan motsvarande lagstiftning. Förhållandet mellan aktieägarna är reglerat genom ett aktieägaravtal. Aktieägaravtalet reglerar frågor rörande aktieägarnas ägande av aktier i Transitio och utnyttjande av Transitios resurser. Aktieägarna är överens om att medverka till att även andra trafikhuvudmän som önskar utnyttja Transitios resurser och verksamhet blir ägare i bolaget på och i enlighet med de villkor som anges i aktieägaravtalet.

Att bolagets verksamhet ryms inom ramen för den kommunala kompetensen regleras via bolagsordningen.

Vid årsskiftet 2006-12-31 uppgick SL:s aktieägarandel i Transitio till 47 procent, 94 000 aktier. Det bokförda värdet var 9 miljoner kronor och kapitalandelen var 17 miljoner kronor. SL:s intentioner är att minska sin ägarandel i bolaget. Tillkommande aktieägare förvärvar därför aktier från SL istället för att bolaget genomför nyemissioner. Detta är en ordning som även kommer till uttryck i aktieägaravtalet. I det fall samtliga kvarvarande trafikhuvudmän önskar bli delägare i Transitio och förvärvar aktier från SL skulle SL:s aktieägarandel minska till 43 procent och omfatta 86 000 aktier. Givet att försäljning sker enligt av SL beskriven princip 1 000 aktier á 100 kronor till var och en av de trafikhuvudmän som önskar bli delägare. SL skulle trots en lägre ägarandel behålla ett starkt ägarinflytande i Transitio och oförändrad styrelserepresentation.

Landstingsstyrelsens förvaltning vill i sammanhanget nämna de krav som kommunallagen ställer. All landstingsdriven verksamhet ska vara inom ramen för den kommunala kompetensen och får inte utgöra otillåtet stöd för kommersiella intressen. Det föreslagna beslutet att tillstyrka försäljning av aktier i Transitio till svenska trafikhuvudmän möter inget hinder sett utifrån kommunallagens krav i detta avseende.

Landstingsstyrelsens förvaltning har inget att invända mot SL:s styrelses beslut att godkänna kommande aktieförsäljningar i Transitio till de svenska trafikhuvudmän som önskar bli delägare i Transitio.

Landstingsstyrelsens förvaltning har heller inget att invända mot SL:s aktieförsäljningar i Transitio, som genomförts fram till dags datum, givet att de skett till svenska trafikhuvudmän. Förvaltningen vill dock erinra om att landstingsfullmäktiges yttrande ska inhämtas innan bolaget fattar beslut som är av principiell beskaffenhet. Försäljning av aktier är ett sådant beslut.

Göran Stiernstedt